Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 115 (10.498). Львів, середа 27. травня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов. Конто почт. щад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Гол. Редактор приймає від 1—2 год. пополуд. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл., Лівії адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Предмет торгу і дарунку.

Історія, якої завданням є подавати зміни й переміни, що заходять в громадянствах, систематизувати їх і освітлювати, доказує наглядно, що ніколи не було різких противенств між східною (російською) і західною (польською) культурою. На основі історичних даних можна доказувати якраз навпаки, а саме, що „extrema se tangunt“. Тільки в психічній площині від часу до часу виринали розходження, вибухала боротьба за посідання українських і білоруських земель.

Як згадано, спершу персональна унія з Литвою (Ягайло), а опісля державна унія (люблинська) наложила на Польщу обовязок боротьби з Москвою. Та такий же обовязок боротьби з Польщею одержала й Москва, скоро тільки захопила частину українських і білоруських земель. Одначе і в площині політичної польсько-російської боротьби були моменти взаємного притягання й відтручування, над якими домінував принціп поділу тих земель для лекшого їх опанування і політичної, культурної та економічної ніверляції. Вже люблинська унія 1569 р., переведена під кличем „рівні з рівними, вільні з вільними“, завершилася насильним поділом українських земель. Королівськими декретами відірвано від литовсько-руської держави Волинь, Поділля і Київщину і присднано ці землі до Корони. Руський елемент ослаблено поділом між дві держави: Польщу і Литву. Берестейська унія (релігійна) 1596 р. була консеквенцією люблинської і мала на меті ще більше ослабити український народ.

Зайвим було би згадувати всі умови з Польщею, починаючи від „привілеїв“ Казимира Великого через умови з Богданом Хмельницьким, Іваном Виговським (Гадяцький трактат 1658 р.), гетьманами Руїни аж до „золотих“ повстанчих грамот і варшавської угоди Петлюри 1920 р.

Та нам цікавійше буде розглянути другу сторону медалі: відношення Москви до України й Білоруси в їх боротьбі з Польщею та згадати поодинокі доби не лише польсько-російсього відтручування, але й притягання.

Московське царство, опісля російська імперія, а тепер радянська унія вважається освободительною пригнічених. Московське царство „освободжувало“ Українців і Білорусинів, російська імперія Славян, а радянська унія поставила собі увільнити весь світ з капіталістичного ярма і створити світову радянську республіку.

Якже московські царі „освобождували“ єдиновірних і племінно споріднених Українців і Білорусинів?

Коли на початку XVI. ст. кн. Михайло Глинський підняв боротьбу за природну супрематію руського елементу в обнятім польськими впливами Вел. Князівстві Литовськім, Москва не дала йому ніякої фактичної допомоги. Зовсім байдужно слухала Москва — як це заявив в своїй промові в Переяславі Богдан Хмельницький — „шестилітнього благання“ України про допомогу, а московський „Земський Собор“ на ті „благання“ клав резолюцію того змісту, що „Черкаси не стерплять руки великого государя“. Але скоро тільки велика українська революція довела польську могутність до розвалу, цар Олексій Михайлович „зглянувся“ на „благання Черкасів“ (Українців) і прийняв їх під свою високу руку. Та за вдержання України при Москві треба було ще все таки боротися. І замісць послідовної боротьби, Москва продумує над тим, як би тільки прибрати до рук Україну, як би знищити її вольности, як би на неї наложити важке московське ярмо. В цьому напрямку розвивається вся хитрість Москви. За те з Польщею поводиться Москва не лише в рукавичках, але в р. 1667 остентаційно насміхається над боротьбою українського народу за волю, заключуючи Андрусівський мир, яким роздерто живе тіло України. Андрусівська умова, ця крівава рана, довго ятриться завдяки Москві на живім тілі України. Майже всі українські гетьмани, навіть мало дотепний Демян Многогрішний, дорікають Москві за Андрусівський мир і вимагають його зірвання. Але даремне.

В р. 1686 знову підтверджено Андрусівський трактат між Польщею і Москвою. Гетьман Самійлович, що постійно накликував Москву зректися спілки з Поляками проти Туреччини і зєднати Україну, після невдатного московсько-українського походу 1687 р., запідозріний в його саботуванні, був тяжко покараний. Також вічні налягання гетьмана П. Дорошенка, щоби Москва обєднала обі розперті України, не находили ніякого відгомону. Хвастівський полковник Семен Палій даремне звертався через Мазепу до Петра І., щоби той згодився на обєднення Правобережної України з Лівобережною. Петро відповів, що він не хоче входити в конфлікт з Польщею. І він не лише не входив, але з Августом ІІ. заключив союз проти Шведів, зберігаючи андрусівський status quo щодо України.

Москва не лише ніколи не обстоювала інтересів України, але й робила все можливе, щоби утвердити панування польської шляхти на Правобережжі та знищити останки української державности на Лівобережжі. Найкращим доказом цього кріваве здавлення Катериною ІІ. гайдамацьких рухів.

Росія поспішила капіталізувати боротьбу українських мас, гарбаючи найкращі куски з поділів Польщі. На цьому не кінець. Імператор Олександер І. під впливом кн. Чарторийского довгий час носиться з думкою приєднати до Конґресівки Литву й Правобережну Україну. Навіть російські революціонери здобували симпатії Поляків коштом українських земель. Декабристи (Бестужев-Рюмін) не лише — врештою зовсім слушно — признавали незалежність Польщі, але віддавали польським революціонерам (Кржижановскому і Гродецкому) також ті землі, які не є „достаточно зрусифіковані“ (Городненщину, частину губерній Виленської, Минської і Волинської). Сам Пестель заявив кн. Яблоновскому в р. 1825, що декабристи після успішної революції відпустять Полякам з українських земель, що тільки зможуть. Проєкт конституції Серно-Соловевича передбачував національні зібрання (установчі збори) в Москві, Варшаві, Ризі, Гельзінгфорсі, навіть в Іркуцьку, тільки не в Києві. Українські землі в рахунках російських і польських революціонерів у найкращому разі були res nullius, якщо російські революціонери не робили з них дарунку Польщі. Проєкт Бестужева-Рюміна з початку XIX. ст. здійснила революційна Москва в Ризі в р. 1921 з нешкідливим додатком арт. VII.: „Польща дає особам української, російської й білоруської національностей, що перебувають в Польщі, на підставі рівноправности національностей, всі права, які забезпечують вільний розвиток культури, мови й виконання релігійних обрядів. Особи української, російської й білоруської національностей в Польщі мають право, в межах внутрішнього законодавства, культивувати свою рідну мову, організувати свої школи, розвивати свою культуру й закладати з цією метою товариства й спілки“.

Як бачимо, Москва ніколи не обстоювала інтересів України, а українські землі були в неї постійно предметом торгу і дарунку, очевидно — для „вищих цілей“. Ф. Ф.

Кольоніяльна авантюра.

Поразка Еспанців у Мароку. — Абдуль-ель-Крім. — Суперництво держав. — Внутрішні настрої Франції.

Мароканська війна ввійшла в стадію, якою починається цікавити вся европейська політична думка, зажурена можливими воєнними комплікаціями. Як довго в Мароку війну вела Еспанія з т. зв. Ріфенцями, ці бої мали затяжно місцевий характер. Аж ось в осени минулого року почався повільний зворот у загальній ситуації. Дарма, що Еспанія вислала туди 100.000 армію, напівдике, кочуюче племя, яке вкупі не має більш 30.000 людей, приневолило Еспанців покинути свою смугу.

З цього менту на перший плян виступає особа полководця африканських племен Абдуль-ель-Кріма. Еспанська смуга на побережжі суміжнім з Гібральтаром, менша від французької, мала на меті не допустити Франції до Гібральтару й Анґлії до другого берегу проливу. Еспанську територію заселяли три різні африканські племена; середну, найбільшу, між простором Цеввту та Джебалю від заходу, і простором Мелілі від сходу заселюють саме Ріфенці, найбільше войовниче племя, що зосереджує довкола себе инші у війні проти Европейців.

Коли Абдуль-ель-Крім справився з Еспанцями, він ударив на французьку залогу. Хоча з Франції вислали підмогу у війську та літаках і ранійше вже приготовлялись до цього нападу, оборона проти Ріфенців не дала вдоволяючих успіхів. Для доцільного ведення боїв Французи мусіли би зайняти територію покинену Еспанцями. А хоча Еспанії не можуть подобатись успіхи Ріфенців, вона одночасно лякається, що Франція, вийшовши переможцем, не погине бувшої еспанської кольонії.

Тимчасом Абдуль-ель-Крім виявляє не лише стратегічний хист, але й дипльоматичний. Його окружає ореол національного героя і релігійного апостола. Війна починає приймати характер боротьби мусулманів проти христіян. В армії Абдуль-ель-Кріма має бути чимало німецьких та російських офіцирів, а воєнне знаряддя має морем постачати англьо-американське підприємство. Анґлія, кажуть, воліє мати до діла з незалежною державою Ріфенців, під своїм протекторатом, ніж з поширенням впливом кольоніяльної Франції, яка сягне по Гібральтар.

Ця складна ситуація мала свіжо довести Францію та Еспанію до тайного договору, щоби спільними силами, сушею та морем, притиснути африканські племена. Внутрішне становище Франції таке, що публична опінія сильно схвильована подіями в Мароку. Крайне крило лівого бльоку висловлює щораз частійше своє невдоволення тим, що уряд не каже повної правди і готов втягнути країну в авантюру на довшу мету, що коштуватиме чимало жертв у грошах та людях. Голова уряду Пенлеве заявив у свіжій промові, що тут діло не йде про кольоніяльну експанзію, а про необхідну оборону перед нападаючими і збереження кордонів, признаних Франції Версальським договором. А проте, хоча французькими військовими операціями в Мароку проводить така велика індивідуальність як ген. Ліоте, загально шанований як герой та письменник, тривожні голоси на адресу війни в таємній країні, де і війну треба вести таємно — не вгавають.

Вистане якнайменша невдача щоби теперішний уряд захитався. Ось якими питаннями, зверненими на адресу уряду, зясовує один з редакторів французьких денників усю гостроту проблеми: „Висилаємо у Мароко підмоги. Скільки людей є там? Скільки ще буде треба, щоби завести там спокій? Чи коли наша територія втихомириться, — перестанемо воювати? Чи може навпаки: скористаємо з права — про-

довжувати війну? Доки? Чи ввійдемо у переговори з Абд-ель-Крімом? Чи може лише зголимося на його повне підданство? Чи може стоятимемо готові до нової війни, лякаючись його дальших наступів? Чи рахуємося з можливістю, що треба буде виправити кордони і віддамо його плодородні поля, необхідні для його проживку? Коли хочемо лишити йому лише безплодний відліг, в який спосіб забезпечимо себе перед новіми нападами, до яких будуть приневолені голодом ці войовничі племена? Хто рішатиме про це і хто вступить у переговори — чи генеральна управа в Мароку чи уряд?"

Французькі патріоти, що не є імперіялістами, лякаються того самого, чого й еспанські та англійські імперіялісти, німецькі генерали на службі Абд-ель-Кріма та російські комуністи: — щоби Франція не ввійшла в смак війни своїми успіхами в Мароку і не поширила надто сильно своїх кольоніяльних територій. І тим дивнійше, що при такій гармонійній згоді щодо одного пункту — саме цього одного не можуть вони в згоді перевести. Війна ведеться далі, як звичайно: до першого поважного захитання фронту одної з воюючих сторін.

Склад нового українського радянського уряду.

Дня 10. травня відбулася у Харкові перша сесія новоизбраного Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету на зїзді Рад 9-го скликання. До складу президії ВУЦВК-ту вибрані на тій сесії слідуючі особи: Петровський, Буценко, Угаров, Владимірський, Шумський, Булат, Затонський, Совцов, Каганович, Скрипник, Поляков, Мусульбас, Шліхтер, Гаврилин, Лебідь, Якуба (безпартійний робітник) і Почко (безпартійний селянин). Головою ВУЦВК-ту вибрано Петровського, секретарем Буценка. Весь старий склад Народнього Комісаріяту (Ради Міністрів) остав той самий, що в минулому році. Головою Ради Народніх Комісарів України є далі Чубар.

Листи з Варшави.

(Від власного кореспондента.)

На окраїнах.

Коли я читаю чи чую від наших сусідів про корисне значіння та добрі впливи їхньої культури на наші окраїни, мені хочеться взяти за руку першого-ліпшого з них — ендека чи пепееса, це ріжниці не робить — і привести його на окраїну Варшави, де я мешкаю вже четвертий рік. Це в кожному разі не Остріг і не Кремінець, це столиця держави, звідси пів години їзди трамваєм до польського парляменту і 40 мін. — до палацу президента, тут горить електрика і є телефони, але по щирости скажу, що не знаю, де більше дикунства — тут чи серед Ескімосів та Папуасів.

Біля 9/10 тутешнього населення — це робітники. Щож зробив уряд, що зробило міське самоврядування, що зробили врешті робітничі партії та професійні організації, щоб прикрасити життя цієї сірої робочої маси, внести хоч який-будь промінь світла і тепла в її життя?

— Нічогісько!

Нема тут ні театру, ні кіна, ні якихбудь курсів для дорослих, ні прилюдних викладів — нічого! Люде живуть як у лісі, живуть як звірі. І як звірі гризуться.

Єдина культурна допомога, яку оказує їм центр столиці — це хіба каретки скорої помочі (поготовля), які навідуються сюди дуже часто.

Буквально кожної неділі і кожного свята я спостерігаю зі свого вікна таке явище. Збірається купка „товаришів" — звичайно пяних як хмара. Провадять дружню жартобливу розмову: через чверть години починається лайка, через пів години — бійка. Бються жорстоко і чим попало: голими пястуками, стальними кастетами, палицями, залізякою, револьверами, ножами.

Через якийсь час звичайно чуємо страшний крик, найчастійше жіночий або старечий, і тупотіння ніг. Це біжать до нашого господаря, який має телефон, і просять дозволу викликати поготівля.

— Що сталось?

— Ой нещастя? Казьо підстрілив Стася!

Або:

— Стасьо зарізав Ясіка!

Лише цеї весни в нашому кутку було три чи чотири таких випадки. А дрібнійших і не перелічиш.

Приїздить поготівля, відвозить підстріленого або підколотого парубка до шпиталю, а через 2—3 дні нещасні батьки звичайно ховають жертву окраїнно-варшавської культури...

Буває, що центр столиці ще раз відгукується на справу. Так званий „червоний" Курєр (є така жовтапрежовта варшавська вечірна газетка) накидується на „сензацію" і з захопленням глузує... над ким? Над собою хіба та над своєю хваленою культурою!

Треба зазначити, що чотири, навіть три роки тому таких сумних явищ тут не спостерігалося. Було тихо і пристойно.

Якаж тому причина?

Мій сусіда пояснив мені, що за час німецької окупації тут заведено добрий лад, який відчувався і потім... Sapienti sat.

Особливо важким тепер уявляється становище дітей на окраїнах польської столиці. Навкруги скільки хочете вільних клаптів міської землі, але щоб хтось подумав про улаштування принаймні невеличкого майданчику для дитячих забав та прислав сюди якусь панночку-фребеличку — ні, до цього польські культуртреґери ще не доросли. Діти весь час перебувають на вулиці та вчаться всякої гидоти від старших лобузів. Між дітьми є алькоголіки й злодії. І це діти робітників, якими спеціяльно опікується аж дві чи навіть три політичних партії!

Отже не бачать люде свого під носом, не вміють управитися з власною бідою, зробити лад у своїй хаті, а беруться за чуже, прагнуть комусь приклади подавати та базікають свої нісенітниці про культурні впливи на окраїнах.

22. V. 1925. **Senex.**

Ще про самогубство Савінкова.

В Парижі живе жінка Савінкова, яка звернулася до генерального секретаря Ліги прав людини з таким листом: „Газети повідомляють про самогубство Савінкова. Звертаюся до вас із проханням допомогти мені перевірити цю вістку, бо подробиці її видаються мені неправдоподібними та суперечними. Вистарчає один факт, що вістка про самогубство появилася щойно сім днів по тім, як наступило те буцімто самогубство. З другого боку відомо, що в келіях політичних вязнів немає незакратованих вікон. Московський кореспондент агенції Авас-а, який цілком недавно відвідував Б. Савінкова у тюрмі, сконстатував, що Савінков був у дуже доброму настрою. Як отже вияснити те самогубство, яке свідчило би про повну депресію. Я, а також і близькі друзі Савінкова, що добре знають його психольогію, не можуть допустити самогубства. Тому вдаюся до високого морального авторітету Ліги та прошу зробити все можливе, щоби пропустити промінь світла в цілу ту справу".

Ліґа прав людини віднеслася в цій справі до радянського посла в Парижі Красіна. Апелюючи до чисто людських його почувань, просить вона, щоби Красін дав вичерпуючі відомости про загадкову смерть Савінкова, які Ліґа хоче передати вдові та синові Савінкова.

Так отже найблизші Савінкова, бо жінка і син не вірять у самогубство. Вони певні, що Савінков не з тих, які зневірюються та падуть духом до тої міри, щоби накладати на себе руку. Безперечно, що їхні сумніви що до самогубства сперті передовсім на всесторонному знанню тої загадкової людини. Чи навіть такі близькі особи як жінка і син могли збагнути всю повну суперечностей та невимовно загадкову душу погибшого — це инша справа.

Та сам факт, що ці близькі особи домагаються при допомозі французької Ліги прав людини висвітлення загадочного кінця Савінкова є дуже проречистий. Він кидає зовсім нове освітлення на справу та стає причиною нових газетних і політичних комбінацій на адресу боль-

Д-р Іван Куровець.

(3)

По Югославії та Італії.

(Враження з подорожі.)

Танковий шал. — Чому не їдемо? — Дубровник. — Місто та населення. —

Цікавий психічний обяв запримітив я тепер в Абації, Югославії, навіть на пароплавах: а саме танечний шал, який опанував молодих і старих. У пансіонах, каварнях, ресторанах нема иншої балачки, як про танці, дансінги. Всі гості збираються рано коло 10. години перед полуднем в „Grand Café Quarnero" на сніданок, починається музика і все — старе та молоде танцює до нестями. Така забава тріває до 12—1 години в полудне, — по 4-ій сполудня те саме, а по вечері від 10—1 вночі і далі. Цей самий танечний шал видів я на пароплаві та у сальонах. Перед полуднем і пополудні танцюють грубі, череваті Німці, Німкині і тонкі хорватські та сербські панночки мов навіжені, до безпамяти.

В Італії, там, де я був, себто в Трієсті, Гориції, Абації, Фюме, Венеції, життя дешевше як у нас на 100 прц., таксамо вбрання, капелюхи, білля, обув. Цього року життя 20—30 прц. дорожче як торік, через те, що ліра втратила на вартости. І в „Santo Anno" великий наплив чужинців. Мене питали часто в Італії і Югославії, чому так мало гостей з нашого краю. Я подавав за причину зубожіння по війні і кордонові перешкоди, велику оплату за пашпорт. Щоби пашпорт кошшував у нас 20—50 долярів, цьому ніхто з чужинців не вірив, а кождий собі гадав: „бреши, небоже — пашпорт заграницею скрізь коштує пів до 2 доляри найбільше".

Відвідавши своїх і випочавши трохи, поїхав я з Трієсту поспішним пароплавом до Дубровника (Рагузи). Гнала мене туди якась непереможна сила. Не міг я висидіти на одній місці, хотів я там відшукати гріб одинокого брата, якого я сам відвіз туди перед 34 роками на лічення і який там помер. За весь цей час не мав я нагоди туди поїхати. Їзда морем серед прегарної природи, багато сонця здовж гористого побережжа Дальматії, де у підніжа гір повно оливкових, цитринових та помаранчевих гаїв і південної ростинности, безконечне число островів та чудове Адрійське море захопили ціле моє ество.

До Дубровника віздкаємо розлогим гарним [illegible]том Груз (Гравоза), який зі всіх боків оточений горами [illegible] горбами вкритими чудовими оливковими, фіговими, цитриновими та помаранчевими гаями та виницями. Довкола пишна південна ростинність, повно пахучих квітів, олеандрів, рож. З Груза йде гарна дорога понад море до Дубровника, яка називається „Пут од Груза" (bella vista по італійськи). По обох боках дороги чудова ростинність: з придорожних мурів звисають ріжнобарві рожі та инші квіти, а здовж попри городи чарівне безкрає синє море, яке невпинними хвилями бє [illegible] прибережні скелі.

Місто Дубровник (Рагуза) чистеньке, гарне, старе культурне римське місто, яке має за собою стару історію. Воно засноване ще за часів ілірійської держави; якийсь час було вільним містом, відтак перебуло панування Венеціян, Мадярів, Турків, Французів, Австрії, а вкінци перейшло, як чисто славянське місто, з хорвато-сербським населенням до Югославії. Дубровник має свою світлу історію; воно було багате, мало до 50,000 мешканців. Великий землетрус у році 1667 зрівняв його зі землею; всі будівлі, разом із церквами розсипались у румовища, а ціле населення згинуло так, що в живих лишилося біля 500 людей. Населення Дубровника кріпке, гарної будови тіла, кремезне, високого росту, широкоплече, з гарним, симпатичним виглядом лиця, з орлиним носом. Крім урядничої кляси всі инші носять народню одежу, яка підносить гарну стать. Жінки також гарні. Підсоння тут приємне, гаряче, зими майже нема, ростинність чудесна, буйна, полуднева.

Місто розложилося у підніжжа високої гори св. Сергія, на вершку якої видніє гарний камінний укріплений замок, куди йде серпентиною гарна гірська дорога. У підніжжя гори чудові гаї та огороди; навколо гори над містом йде дорога, звана „горное коно", звідки гарний вид на місто і безкрає синє море. Хоча в місті Дубровнику тепер лише біля 10.000 мешканців, — чудові дороги, великий рух, електричний трамвай, повно автів, фіякрів. Сила тут чужинців, найбільше Німців, відтак Чехів. Ціле місто від моря до гори св. Сергія оточене високими та грубими фортечними мурами. З „пут од Груза" входиться через фортечну браму до середини міста на „Пляца кралья Петара". На мурі біля вїздової брами уміщена велика плоскорізьба Краля Петара на коні. „Пляца Краля Петра" це головна, широка, торговельна вулиця з гарними крамницями, виставами, численними банками; від неї йдуть бічні, вузенькі темні вулички.

При цій вулиці є найстарша аптика „Лєкарня Domus Christi", заснована ще 1420 р. Ціла її обстановка з цього часу збережена: всі слоїки, пляшинки з написами тодішніх ліків, мастей, [illegible]що. Вулиця краля Петра у горі скручує направо на пляца Двору. При цій вулиці находиться собор, двір, стара палата, де за венеціянських часів управляли містом ректори, вибрані між[illegible]ської аристократії. В цій палаті є тепер міський уряд, музей, виставка образів. На площі Двору, подібно як у Венеції, у мініятурі культ голубів, яких цілі стада літають, а яких місцеве населення та подорожні чужинці годують. Музей поміщений у дворі; малий та має добірний і багатий природничий відділ, де є цінна збірка птахів і риб Адрійського та Середземного моря. Є там також всіляка одіж з давних часів та знаряддя, які показують нам життя та культуру цієї країни в давнину.

(Продовження буде)

шевиків та їхнього тюремного режіму.

Для памяти Савінкова було би краще, як що він поповнив би направду самогубство. Підірвати віру в те самогубство є рівнозначним з підірванням цілої легенди про Савінківський героїзм та про його побіду. Поширити легенду про вбивство Савінкова тюремними большевицькими поліційними чинниками значить скомпромітувати большевицьку справедливість, обезцінити вартість большевицького судівництва та його постанов, а також зробити Савінкова наївною істотою, яка вірила в неможливе та працювала навіть з тюрми для тих, що не зважаючи на амнестію чигали на його смерть.

До українських Книгарень і Видавництв.

Дня 31. травня н. р. в салі бібліотеки Товариства „Просвіта“ (Львів, Ринок 10. II. пов.) відбудеться нарада в справі оснування Союзу українських книгарень і видавництв. Запрошується всі українські книгарні й видавництва висилати на цю нараду своїх відпоручників.

2010 1—1 *Ініціятивний Комітет.*

Голод.

Бюлетень Краєвого Комітету Допомоги „Голодному Селу“.

На Яворівщині:

Повітовий Комітет в Яворові подає: „Стан села катастрофічний“. В селі Бунові тиф з голоду (100 випадків смертних). Рулів, Сенатів без засобів до життя. Взагалі в кожній громаді є десятки родин, що живляться останками бараболь, яку купили за останню корову, а котрі не мали що продати — пішли за прошенням. Все випродує живий інвентар, щоби якнебудь себе ратувати та засіяти поле. Заробітків по селах нема, двори платять за роботу по 50 сот. без харчу. Село Вільшаниця, яке кождого року на переднівку переживало наїв голод — тепер майже в цілости голодує.

Повіт Мостиска:

Повітовий Комітет в Мостисках подає: Мостиський повіт крім минулорічного неврожаю, місцями потерпів ще в наслідок елементарних нещасть, себто через спустошення градом громад положених в полудневій части повіту.

Градобиття обняли громади: Мистичі, Санники, Радиничі, Крукеничі, Тамановичі, Гориславичі, Баличі, Чишки й Арламівську Волю.

В громадах: Мистичі, Санники, Радиничі в минувшому році градобиття повторилося через три рази і знищило цілком землеплоди, так що вже осінню мешканці цих громад не мали чим грунту обсіяти.

В наслідок неурожаїв і градових катастроф Мостичі, Санники, Радиничі та Гориславичі в цілости терплять голод, а грунта їх дотепер частинно необсіяні. Люде в тих громадах від 3-ох тижнів живляться кваском, який збирають по луках. Доходять нас відомости, що в громадах: Мистичі, Санники, Радиничі і Гориславичі люде старші і діти хорують на якісь корчі голодові, а в Гориславичах було 5 випадків смерти до 3-ох днів. В Арламівській Волі панує черевний тиф.

В громадах: Тамановичі, Баличі, Чишки, Острожець по кількадесять родин цілком голодує — живиться кваском і жебрачим хлібом. В громадах Судкові, Хлиплі, Ятвяги по кільканайцять родин примирає з голоду. Громади Мистичі, Санники, Радиничі, ще тепер домагаються позичок на закупно бараболь на насіння, бо поля необсіяні в 1/3 части.

В тих громадах стан катастрофічний і негайна поміч краю є конечна. До акції допомоги голодному селу власти відносяться пасивно. Коли 50 людей з громади Мистичі явилися у старости в Мостисках за поміччю і ратунком — староста відповів, що: „джонд нема пєнєндзи“.

Двори платять по 30 сот. денно і відносяться ворожо до населення. І на такий мізерний заробіток роботи у дворі дістати не можна, бо двори мають сезонових робітників.

Селяне віде не еміґрують, бо на еміґрацію не мають гроша та є утруднення з пашпортами.

Громади Гориславичі, Золотковичі, Босичі, частинно сколонізовано між спроваджених зі заходу Мазурів.

Комітет в с. Крукеничі звовіщає: Навіть заможніші господарі мусять купувати продукти поживи першої потреби. В наслідок торічного неурожаю заможніші мусіли купувати бараболі на насіння. Тутешний містечковий пролетар — ратуючись перед голодовою смертю в білий день ходить по полях і витягає зпід скиб засаджену бульбу. Більшість тут. населення творить 1/4, 1/2, 1-го моргові господарства. Перед війною жило ні бідаки з ремесла (шевського) і заробітків в Бориславі і Прусах, або як сітінська служба. Тепер всяке ремесло устало, бо кождий як може обмежується у своїх потребах, до Борислава не пускають, а як кому пощаститься туди дістатись, то не знаходить там роботи. Масами голоситься на роботи до Франції, одиак і туди не мають щастя дістатись. 58 родин з дрібними дітьми знаходяться в страшній розпуці. Місцева кооператива „Єдність“ досі роздала товару між нещасних позерх на 1.200 золотих на кредит. Дальший ратунок кооперативою є неможливий, бо тут. кооператива де новоповстала інституція, своїх фондів не має, а і кредиту в нинішних часах ніде отримати. Справді призначена була державна підмога для тут. містечка в сумі 500 зол. однак цю підмогу отримали майже самі Поляки і то найменше потребуючі, а з наших лише трьох людей по 25 зол.

Кооператива „Народна Воля“ в Хлиплях подає: Є такі родини, що по кілька днів нічого не їдять, люде терплять на корчі жолудкові, обезсилення, сліпоту, голод прибирає з кожним днем щораз більші розміри, а коли не наспіє яка поміч, загляне в очі нещасним голодова смерть.

Громада Чишки подає: В тут. громаді голодує 25 родин. Є кілька родин, а переважно старших і родини з дрібними дітьми, що від Різдва не бачили кавалка хліба, а живляться кваском, який збирають по луках.

Суд. пов. Комарно:

В 13 громадах повіту Комарно потребує допомоги 457 родин, вже голодує 254 родини. З 12-ти громад ще нема відомостей.

Оголошення писанки на „Рідну Школу“. Головна Управа УПТ-ва виготовляє загальне зіставлення жертв з нагоди писанки на "Рідну Школу" по повітам і громадам, які оголоситься так, як свого часу оголошено коляду на „Рідну Школу“. Хто досі не переслав грошей або виказів по громадам до Головної Управи УПТ. (Львів, Ринок ч. 10|II. пов.), нехай зробить це негайно — безумовно найдалі до 5. червня 1925. р., бо в противному разі буде пропущений у загальному зіставленні. — Секція „Рідна Школа“ УПТ.

Як переведено шкільний плебісцит?

Виказ громад, які внесли шкільні декляраціїї з домаганням української мови навчання:

Повіт Ярослав.

1) Боратин 57 деклярацій за 68 дітей, 2) Бобрівка 42 дек. за 50 діт., 3) Будка 42 дек. за 56 діт., 4) Висоцко 69 дек. за 87 діт., 5) Ветлин 114 дек. за 181 діт., 6) Вилева 26 дек. за 35 діт., 7) Грабовець 29 дек. за 50 діт., 8) Добковичі 47 дек. за 61 діт., 9) Цільно лежайське 29 дек. за 44 діт., 10) Дуньковичі 44 дек. за 55 дек., 11) Добче 42 дек. за 54 діт., 12) Дибків 40 дек. за 49 діт., 13) Добра 51 дек. за 64 діт., 14) Заболотці 33 дек. за 56 діт., 15) Заліська Воля 60 дек. за 87 діт., 16) Коротани ад Липки 36 дек. за 53 діт., 17) Коросниця 76 дек. за 117 діт., 18) Крамарівка 30 дек. за 42 діт., 19) Ковачів 26 дек. за 41 діт., 20) Лежахів 53 дек. за 67 діт., 21) Лази 110 дек. за 155 діт., 22) Монастир і Мелянки 46 дек. за 64 діт., 23) Якиш новий 45 дек. за 63 діт., 24) Молодичі 62 дек. за 80 діт., 25) Нова Гребля 43 дек. за 56 діт., 26) Ниновичі 95 дек. за 114 діт., 27) Острів 34 дек. за 50 діт., 28) Павлова 46 дек. за 63 діт., 29) Пискоровичі 51 дек. за 77 діт., 30) Розбір округлий 28 дек. за 42 діт., 31) Розбір новий 24 дек. за 36 діт., 32) Сосниця 106 дек. за 161 діт., 33) Святе 62 дек. за 93 діт., 34) Сколошів 65 дек. за 89 діт., 35) Тухля 49 дек. за 65 діт., 36) Черче 45 дек. за 54 діт., 37) Чудовичі 24 дек. за 42 діт., 38) Цитуля 42 дек. за 47 діт.

Разом внесено з повіту ярославського **1933 деклярацій за 2667 дітей.** Решта громад повіту не вносила деклярацій ізза браку потрібної скількости дітей в шкільному віці.

Останні вісти.

Раковський на місце Красіна.

Як доносять з Парижа, в колах, зближених до варшавського радянського посольства твердять, що в найблищому часі Красін поїде до Москви, а відтак приїде до Парижа на якийсь час Раковський в справі переведення фінансових пертрактацій з французьким урядом. Місію Раковського треба приписати його особистим добрим відносинам з сен. De Monzie.

Страшні наслідки катастрофи в Японії.

Щодня надходять страшні подробиці про землетрус в Японії. Надбережні міста Імто і Туіяма цілковито знищені. Обшар землетрусу виносить 25 квадр. миль. Є понад 1200 убитих і дуже багато ранених. Шкоди обчислюють на кількадесять міліонів долярів.

Митр. Шептицький їде до Варшави?

Польські газети доносять з Варшави, що на віздї польського епіскопату, який відбудеться у Варшаві, приїде й митрополит Шептицький.

Офензива Французів в Марокко.

В начальній команді французьких військ у Марокко наступила зміна. Операції проти Абд-ель-Кріма війшли з иншим напрям. Дотепер Французи ограничувалися до замкнення Кабилям дороги до Фезу. Тепер, коли містови не грозить ніяка небезпека зі сторони Кабилів, французькі війська перейдуть до енергічної офензиви.

Бенеш прибуває до Відня.

Бенеш має приїхати до Відня дня 30. ц. м. і забавить тут два дні. Віденська поліція викрила, що організація Гакенкрайцлерів хоче уладити демонстрацію проти Бенеша.

З судової салі.

Д-р Я. Селезінка вдруге перед судом.

В понеділок 25. ц. м. розпочалася у львівському окружному суді перед трибуналом присяжних суддів друга розправа проти д-ра Ярослава Селезінки, б. отамана Г. А. й начальника військової канцелярії д-ра Е. Петрушевича, що повернув минулого року до Галичини. Його арештовано й по кількамісячній слідчій вязниці поставлено у вересні м. р. перед суд присяжних, обвинувачуючи його у § 58, як одного з тих, що підписали противиборчу відозву з 10. жовтня 1922 р. п. н. „До населення галицької землі“. 20. вересня 1924 р. суд присяжних у Львові потвердив одно з трьох головних питань про вину обвинуваченого (злочин публичного насильства) і на цій підставі присуджено д-ра Селезінку на кару 2-ох літ тяжкої вязниці зі загостренням окремим запертям та твердим ложем раз на квартал через 24 години. Найвищий суд у Варшаві, як суд касаційний, до якого відкликався обвинувачений, скасував 4. III. 1925 р. вердикт присяжних суддів і оснований на нім засуд та переказав справу вдруге судові присяжних у Львові.

Найвищий суд мотивував скасування засуду тим, що обвинувачений боронився, що не студіював докладно відозви й не знав, чи вона має заохочувати населення до саботажів і вбивства, та що, кинувши побіжно оком на відозву, був переконаний, що відозва є лише зіставленням фраз і реторичних зворотів без глибшого значіння; врештою боронився д-р Я. Селезінка, що він підписав відозву вдоволившися тим, що побачив на ній підпис д-ра Петрушевича. Отже — твердить Найвищий суд, — як що це будоб правда, тоді не будоб каригідности вчинку. Трибунал не поставив присяжним суддям жадного питання в цім напрямку і цим допустився промаху. Теж саме трибунал формулюючи третє, потверджене потім присяжними суддями, питання про вину обвинуваченого, добачуючи її в погрозі на адресу тих, що візьмуть участь у виборах (слова відозви: „не сміють оглядати сонця божого“...), пропустив дуже важливе слово відозви „безкарно“; це слово могло вказувати, що єдиною карою за участь у виборах мала бути погорда і гнів народу“.

Як звичайно, розправу розпочато вильосуванням лави присяжних. Є ними самі Поляки: 1) Міхал Шахара, 2) Міхал Шльосер, 3) Ст. Пйотровскі, 4) Влад. Шайнох, 5) Фр. Сватош, 6) Ст. Стамирович, 7) Ст. Сенстрік, 8) Юзеф Середзінскі, 9) Кароль Равск, 10) Юзеф Маслоцкі, 11) Артур Оллзицкі, 12) Едвард Столяр і 13) д-р Болеслав Ник (заст.)

Обвинувачує прокур. д-р Ґіртлер, предсідником трибуналу є радн. Гетінгер, боронить д-р Гарасимів зі Стрия.

Після відчитання акту обвинувачення й обох лендиктів, слово забрав обвинувачений. Д-р Я. Селезінка боронився так, як першим разом: до підпису відозви він признаєсь, але заперечив свою вину. У відозві не добачував нічого злого, а й тепер є думки, що на основі міжн. договорів Польща не мала права переводити в осени 1922 р. у Сх. Галичині вибори. До Національної Ради, як військова людина не належав, а пізнійше у Відні був урядовцем у през. д-ра Е. Петрушевича.

Після перерви послідувало переслухання свідків доказових.

Свідок Іван „Сас“-Лісковацкій — зізнає по польськи, Українців називає послідовно „Русинами“. Покликаний на свідка з того титулу, що відносив відозва „До населення Галицької Землі“ називала і його поруч з Михайлом Якоцівим і Сидором Твердохлібом як одного з вбивців. Розказує про якийсь мнимий атентат на його світлу особу та про страх, який огорнув його після смерти Сидора Твердохліба. Підтримує свої попередні твердження, що згадана відозва була закликом до усунення його з цього світа. Не належав ніколи до „обозу українського“, завсіди стояв за мирним і згідливим співжиттям з Поляками і Польщею. До виборчої акції не мішався і не знає навіть, чому екрвз на нього вказувала відозва. На запит прокуратора, чи сьогодні подібна відозва зробилаб на нього таке саме враження, як півтретя року тому, заявляє, що страх взяв би його й тепер, хоча признає, що умови загальної забезпеки тепер кращі. Дальші питання прокуратора йдуть в тім напрямку, щоби підчеркнути тодішні виїмкові відносини й особливо небезпечні умовини для життя і майна громадян (дуже важне з огляду на амнестійний закон з 6. VIII. 1923, який не обіймає політ. проступ. доконаних з премедитацією серед виїмкових відносин).

Свідок Михайло Яцків (в дверях сердечно здоровкається з Яном Сасом-Лісковацким) зізнає по українськи, але уступи, в яких говорить про „мирне співжиття“ — перекладає сам, для кращого зрозуміння присяжних суддів, — на польське. Вже в 1918 р. „майже на колінах“ просив д-ра Костя Левицького, щоби не допустив до „проливу крови братніх народів“, а й потім завсіди виступав проти баламучення народу трудовою партією. На особу свідка були безперервні напади в „Ділі“. В „Рідним Краю“ працював був. секретар д-ра Петрушевича Мелітон Твердохліб, визначний „діяч“ д-р Северин Данилович, 8 українських офіцерів (?!) — словом усі, хто не дав себе „збаламутити“. Яцків сильно хвалиться, як можна було виступати проти нього з приводу виборів, коли він не брав жадної участи у виборчій акції. Страху він не мав, бо вже „загартований в життю“. Переслідували його завзято. На доказ оповідає про два випадки „нападу“, з яких один полягав на тому, що в якомусь шинку якийсь добродій дивився на нього „підозріло“ а побачивши, що Яцків зауважив його, виплюв на землю вишкварку й вийшов зі шинку геть. (Тут предсідник зауважив, що це ще не напад.) Другий „напад“ був подібний: по Личаківській вул. ішов за ним якийсь тип, замахувався палицею, але вкінці таки нічого йому не зробив; Яцків хоробро оборонивсь палицею. Револьвер всеж таки носив при собі. (Поява Яцкова на салі, як сумного героя сумних часів, викликає певну сенсацію. Яцків на мученика зовсім не виглядає: він замітно поповнів, убраний солідно й елегантно й уявляє собою нині тип пересічного міщуха.)

Слідує відчитання актів. Присуд імовірно завтра.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Діла“ сконфіскувала прокуратура за два короткі уступи з передової статті п. з. „Ватикан і Кремль“, за два великі уступи з „Листа з Варшави“ та за один уступ із коментаря до того листа і накінець за одну позицію п. з. „Ще до побуту львівського воєводи в Яворові“, з якої сперкнено майже все.

— **Арешти.** Раньком дня 25. травня явилася польська поліція у помешканню українських студентів при вул. Марка, та арештувала студентів Гафтковича [illegible] (фільос.), Кучая

ського (техн.) і Войтовича (мед.). Поліція при арештуванню заявила, що арештує названих на доручення та домагання бережанської державної поліції.

— **Недуга Самійленка.** Відомий наш поет Вол. Самійленко, що недавно вернув на Україну з еміграції, поважно захорував на рака в шлунку. Через задавнення недуги годі було перевести операцію й життя поета висить на волосочку. Щоби він міг подихати свіжим воздухом, його мусять виносити з хати на свіжий воздух на ношах.

— **Український Інститут Громадознавства.** Заходами д. Микити Шаповала повстала у Празі нова українська наукова установа під наведеною вище назвою. Завдання її передовсім науково-дослідницькі: досліджування і вивчення соціяльних явищ — їх причини, зв'язку, розвитку та конкретних форм, або коротко: вивчення людського суспільства взагалі, а українського зокрема. Але позатим Інститут ставить собі ще й практичну мету: вивчення і сформулування практичних проблем, які випливають з конкретних потреб українського народу в данiй добі його існування. Інститут складається з трьох відділів: народознавства, економічно-технічного й соціольогічно-політичного. В плян 1-го відділу входять науки: географія, антропольогія, етнольогія, історія (в широкому значінню цього слова: історія, політика, культура, історія релігії, літератури, мистецтва); 2-й відділ плянує студії над господарським життям взагалі (теорія господарства, економічна політика, кооперація, аграрна справа, кольоніяльна політика і т. д.); 3-й відділ — має студіювати головним чином теоретичні питання соціольогії. При кожному відділі має повстати окрема бібліотека, а також плянуються семінарі та інші помічні наукові установи й видавництва. 3-й відділ напо. має розпочати видавництво квартальника „Суспільство". Крім наукових сил на еміграції управа Інституту хоче притягнути до роботи й краєві. Досі, по нашим відомостям, запрошено до участи в працях Інституту отсі особи зі Львова: Вол. Гнатюка, Вол. Дорошенка, д-ра Ф. Колессу, д-ра М. Кордубу, д-ра Ів. Раковського й ин.

— **Сільська драма.** Дня 22. і 23. травня відбувалася розправа перед судом присяжних у Львові проти Павла Штаюри з села Радоужа, обвинуваченого за злочин задуманого вбивства. Дня 5. лютого ц. р. удусив він свою любку Настку Гой. Присяжні 12 голосами заперечили питання щодо задуманого вбивства, а затвердили щодо випадкового вбивства. Трибунал засудив його на півтора року тюрми і почислив слідчу вязницю. Предсідником трибуналу був радн. Ангельскі, обвинувачував прок. Сивуляк, боронив адв. д-р Лев Ганкевич.

— **Український наддніпрянський хор.** В Тернополі організується незадовго український наддніпрянський мішаний хор під орудою Володимира Зарудного. Особи, що бажалиб вступити до цього хору, можуть зголошуватися до організатора хору на адресу: Тернопіль, вул. Острогського ч. 9.

— **Нова підвишка.** Польські часописи приносять приємну звістку для літників, що з 1. червня будуть підвищені ціни на залізницях. Спершу заохочували всіх громадян, щоби провели „дешево" вакації дома, — тепер замісць пашпортів за кордон, коли люде мають їхати на відпочинок, кажуть їм доплачувати до цієї приємности бодай при залізничій касі.

— **Пожежа з пригодами.** Вчора вночі почав горіти у Львові дім при вул. Ожешкової ч. 1. Порядні громадяне спали у хаті сном блаженних, так, що прокинулись щойно тоді, коли полумя вдерлося до спалень. Ратуючі та ратовані сильно попеклися. Підчас пожежі знайшлися спеціялісти від чужого добра, які у загальній метушні ратували замісць людей — дорожчі предмети.

Зі спорту.

Вісти з „Українського Спортового Союзу".

Комунікат „Українського Союзу Копаного Мяча".

Взивається всі клюби, які ще цього не виконали, щоби зголосили найдальше до 15. червня ц. р. своє вступлення до УСКМ., присилаючи рівночасно реєстр своїх змагунів копаного мяча (з рубриками: імя і назвиско, вік, заняття) та вкладку від клюбу у висоті 5 зол. Клюб, який цього не виконає, не буде допущений в ц. р. до ніяких змагань з українськими дружинами, зареєстрованими в УСКМ. Висоту чвертьрічної вкладки за поодиноких змагунів вирішать загальні збори УСКМ., які відбудуться в часі Запоріжських Ігрищ в днях 26, 27. і 28. червня ц. р., на які кождий клюб мусить вислати свого представника.

Останні вислїди зі змагань копаного мяча.

Львів. 24. травня. „Україна" Львів — „Буй-Тур" Станиславів 2 : 1.

Львів 24. травня. „СКР" Львів „Україна" Юніори — Львів 4 : 1.

Стрий. 24. травня. „Скала" Стрий — „Зоря" Львів 2 : 0.

На допомогу „Голодному Селу",

ВИКАЗ 17-й

Вп. Жертводавців, які зложили на допомогу „Голодному селу" в місяці травні 1925 в золотих:

Василь Яворський Новий Санч збірка 130, Броніслав Гелецінський Лежайськ 11, Теодор Бобак Судова Вишня збірка на свяченім в „Народнім Домі" 30, Ярош Волод. Тарнів 20, о. Цегельський Янів ад Теребовля 20, збірка парохіян Янів ад Теребовля 15, о. Степев Лев Літинів 10, службовики філій „Народної Торговлі" а то: Станиславів: Іванець Филип 6, Стемпурський Ярослав 2·60, Пігович Наталія 2, Перемишль: Кошлякевич Володимир 6, Ґурський Микола 2·60, Козак Анна 2; Тернопіль: Турин Микола 10, Тютюнник Евген 3·50, Запітна Марія 2·75; Дрогобич: Никифоряк Микола 4, Клодзінський Осип 2·66, Постойко Кар. 2; Стрий: Мандзій Павліна 4·20, Нестор Осип 3·30, Бондар Стефа 2; Самбір: Шумський Петро 5, Павлюк Іван 2·50, Масник Гринь 2·50, Яворський Волод. 2·50, Собків Анна 2; Рогатин: Дулкевич Володимир 8·50, Гонтар Адам 2·70, Павлович Іванна 3·10; Броди: Кондур Семен 7·40, Богун Степан 2·66, Петровський Роман 2; Городенка: Комар Атанас 5, Шкварок Ізидор 2·70, Волянська Евгенія 2; Борщів: Кобилецький Іван 4, Регуш Михайло 2·60, Паньчевська Василина 2·50; Золочів: Антоняк Ілія 8, Кігічак Юрій 3, Шпак Анастасія 3; Збараж: Угринчук Іван 4·20, Вакулинська Юлія 2; Косів: Попович Григорій 6, Бермес Филип 3, Вань Іванна 2; Сокаль: Рак Осип 5, Ліськевич Осипа 3; Збараж: Шеліга Андрій через касу „Нар. Торговлі" 5. Разом 159·47 зол., Людвик Клапоушак Касперівці 16, о. Лациняк Василь Львів 20, о. Ясеницький Киприян Жовтанці 10, збірка на заг. зборах „Дністер" Львів з 21. V. від агентів і членів 60 зол. і 2 долари, збірка на листу ч. 34, а то: Глядзінський 1, Гірнякова 3, Пастернак 5, Антонісова 2, Оприскова 10, Соган 5, Пришляк 10, Гофрик 10, Турчин 3, Боднар 2, Жирко 3, Евг. Мартинець 2, Наліськовський 2, Пастернаківна 2.

До дня 22. травня включно зібрано: **7,529·65 зол. і 48 долярів.**

Присилайте передплату!

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

ОПОВІСТКИ.

В приватній гімназії УПТ. з правом прилюдности в Яворові відбудуться вступні іспити до першої кляси дня 27. червня о 9. год. рано. Вписуватися треба до 26. включно. Іспитова такса 10 зол. В 1925/25 шк. р. перша кляса буде гуманітарного типу. Вступні іспити до кляс 2—8 між 22. та 26. червня. Зголошення приймає Управа від 15. до 25. включно. Вписи до вищих кляс відбудуться 27. червня, починаючи з 9. год. рано, виімково можна буде ще вписатися 29. і 30. червня. — Управитель: **Д-р М. Чайковський.**
2009 1—3

Загальні Збори філії т-ва „Просвіта" Рогатині відбудуться дня 1. червня 1925 р. о год. 2. попол. у власній салі зі звичайним порядком денним. 2017

З гімназії в Рогатині. Вступний іспит до I кляси в передвакаційному речинці дня 27. червня о год. 8. рано. Вступні іспити до кляс II—VIII. дня 29. червня. Вписи щодня устно або карткою зголошення. — **А. Крушельницький.** 2013

Спростування. В 113 числі „Діла" з 24 V. 1925 надруковано хибно в оповістках замість 111 дол. амер. 111 зол. яко зібрану суму жертв для „лікаря-інваліда". — **Комітет допомоги.** 1—1

Діти до Риманова! Як минулого так і цього року уладжує Братство св. о. Миколая в Перемишлі, кольонії для дітей до Риманова. Управа кольонії постарається о вигідну хату. Приймається дівчатка і хлопців від 5—16 літ. Зголошення приймається до 15. червня, виїзд дітей буде слідувати 1. липня ц. р., та кольонія буде тревати до 15. серпня ц. р. Блищі інформації уділяє Ол. Кишакевич в Перемишлі, вул. Щитова 4., під якої управою виїздить кольонія. 1990 4—4

Дрібні оголошення.

ДОБРИЙ інструктор пошукує лекції зі середних шкіл на селі. Зголошення до Адміністрації „Діла" для інструктора.
2011 1—2

ЛІТНИСЬКО к. СКОЛЬОГО з повним удержанням від 4—6 зол. денно. Зголошення до 27. травня Ропіцька Львів, Зелена 17. II пов., пізнійше Коростів почта Сколє. 2014 1—5

ДАНЦЮХИ АНГ. COVENTRY марки „Hutchinson" поручає **Витолд Трайда** Львів — Подлєского 2. 1934 б) 4—5

ПАРОХІЯ подільська (100 м. ґрунту, одна церква 2.300 душ) до заміни за гірську, підгірську або взагалі в кліматичній околиці з огляду на стан здоровля. Зголошення приймає уряд парохіяльний Ілавче п. Сороцько ad Скалат. 2001 2—2

Звичайні Загальні Збори

Інститута

Руський Народний Дім

в Коломиї

відбудуться **в четвер дня 11. червня 1925 р.** в годині 9-тій перед полуднем у власній салі з таким порядком дня:

1. Отворення.
2. Відчитання і затвердження протоколу з попередних Заг. Зборів.
3. Звіт уступаючого Заряду: а) секретаря, б) господаря, в) касієра.
4. Звіт Контрольної Комісії і уділення звільнення уступаючому Зарядові.
5. Вибір нового Заряду Інститута.
6. Усталення членської вкладки.
7. Внески і запити.

В разі, колиб **до години 10-ої перед полуднем** не було на салі Зборів приписаного статутом числа членів, зачнуться **в тій годині** Загальні збори з тим самим порядком дня, правосильні без огляду на скількість присутних членів.

Того самого дня відправиться в годині 8-ій рано в парохіяльній церкві

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за помершихх членів Інститута.

В Коломиї, дня 20. травня 1925.

О. Русин голова. 2012 1—2 *Лев Ковбел* секретар.

Звичайні Загальні Збори

філії „Просвіти" ім. Тараса Шевченка у Львові

відбудуться в неділю дня 31. травня 1925 р. в год. 6. вечір в бібліотеці Т-ва „Просвіти" Ринок ч. 10/II. — в разі браку комплєту в 6·30 з слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів, головою філії. 2) Відчитання протоколу Надзвичайних Загальних Зборів. 3) Звіт діяльности Виділу а) секретаря, б) касієра. 4) Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії уступаючому Виділови. 5) Вибір нового Виділу і Комісії Контрольної. 6) Вибір відпоручників на Загальні Збори матірного товариства. 7) Внески і інтерпеляції.

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10.